

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาประเทศในทุก ๆ ด้าน ตลอดจนการสร้าง ความมั่นคงของรัฐ ดังที่ ภิญโญ สาคร ไต่ถั่วไว้ว่า "การศึกษาเป็นกระบวนการพัฒนา บุคคลทั้งในค่านิจใจ นิสัย และคุษสมชัคยอื่น กระบวนการศึกษาเป็นเพียงเครื่องมือที่ คนรุ่นหนึ่งให้แก่คนอีกรุ่นหนึ่ง เครื่องมือถ้าไม่นำไปใช้จะไม่เกิดประโยชน์อันใด นอกจาก นี้การศึกษายังงป็นเครื่องมืออันสำคัญของรัฐในการสร้างความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของพล- เมือง เพื่อก่อให้เกิดความมั่นคงของรัฐ ตามที่รัฐต้องการทั้งในค่านสังคม วัฒนธรรม เศรษฐกิจ และการเมือง"¹ รัฐบาลเห็นความสำคัญของการศึกษา จะเห็นได้จากรัฐได้ใช้เงินงบประมาณ เป็นจำนวนมาก ดังเช่น งบประมาณประจำปี พ.ศ.2520 ทั้งหมดเป็นเงิน 68,790 ล้านบาท ใช้เป็นงบประมาณเพื่อการศึกษาถึง 14,731 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 21.41 ของงบประมาณประจำปีทั้งหมด² และในปีงบประมาณประจำปี พ.ศ.2523 งบประมาณ ทั้งหมด 109,000 ล้านบาท ใช้เป็นงบประมาณเพื่อการศึกษาถึง 22,583.4 ล้านบาท คิด เป็นร้อยละ 20.7 ของงบประมาณทั้งหมด³ จะเห็นว่ายอดเงินงบประมาณเพิ่มขึ้นในช่วง 3 ปี เป็นเงินถึง 7,852.4 ล้านบาท

¹ ภิญโญ สาคร, หลักการศึกษ (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์สุภา, 2521),
หน้า 18.

² เรื่องเดียวกัน, หน้า 13.

³ สำนักงบประมาณ, สำนักนายกรัฐมนตรี, งบประมาณโดยสังเขปประจำปีงบประมาณ 2523 (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี, 2522),
หน้า 53.

ถึงแม้ประเทศจะตระหนักถึงความสำคัญของการศึกษาและได้ทุ่มเทกำลังงบประมาณ นับเป็นหมื่นล้านบาทต่อปีก็ตาม การจัดการศึกษาของประเทศก็ยังไม่เป็นที่พอใจ โดยเฉพาะในระดับประถมศึกษา

จากผลการสำรวจของกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งปรากฏในรายงานประจำปี 2515 พบว่า ยังมีนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 สอดคล้องทั่วประเทศถึง 551,723 คน จากจำนวนนักเรียนทั้งหมด 6,303,205 คน หรือประมาณ 10 เปอร์เซ็นต์ของนักเรียนทั้งหมด¹ ซึ่งยังยลให้ประเทศชาติต้องเสียทรัพยากรในการจัดการศึกษาไปเป็นจำนวนมาก ทั้งนี้ด้วยสาเหตุหลายประการ เอกวิทย์ ๗ ถलग ได้กล่าวไว้ในเอกสารชุมนุมทางวิชาการของกรมสามัญศึกษา ครั้งที่ 1 พอสรุปได้เป็นข้อ ๆ ดังนี้

1. ครูและเด็กใช้เวลาทำการสอนการเรียนน้อยกว่าที่กำหนดไว้ในหลักสูตร ครูสอนบ้างไม่สอนบ้าง
2. โรงเรียนประถมศึกษาไม่มีมาตรฐานการดำเนินงานต่ำ จำเป็นต้องมีการควบคุมมาตรฐาน และปรับปรุงโรงเรียนให้มีมาตรฐานขึ้น
3. การบริหารระดับประถมศึกษายังอาศัยสามัญสำนึก ขาดหลักวิชาและข้อมูลความจริงต่าง ๆ ในการตัดสินใจ แก้ปัญหา และวางแผน
4. หลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอนระดับประถมศึกษาได้รับการปรับปรุงเป็นอันมาก แต่ในทางปฏิบัติยังห่างไกลจากที่ควรจะเป็นอยู่มาก โรงเรียนยังขาดการปลูกฝังพฤติกรรม ทักษะ และนิสัยที่พึงปรารถนาให้แก่เด็กเรียนอยู่มาก²

¹กรมสามัญศึกษา, กระทรวงศึกษาธิการ, รายงานประจำปี 2515 (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว, 2517), หน้า 200.

²เอกวิทย์ ๗ ถलग, "ทัศนะบางประการเกี่ยวกับยุคโสมายการศึกษา" ใน ชุมนุมทางวิชาการ รายงานการประชุมทางวิชาการ ครั้งที่ 1 กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว, 2510); หน้า 27-28.

อีกท่านหนึ่งก็กล่าวถึงปัญหาค้นหาการศึกษาที่คือ สุพัตรา สุภาพ ท่านได้กล่าวถึงปัญหาในค่านคร เป็น 2 ประเด็นคือ

1. ครูหย่อนสมรรถภาพ ไม่มีความรู้ที่ถึงขนาด ไม่คุ้นเคยกับปัญหาของเด็ก การฝึกอบรมใช้เวลา น้อย เร่งผลิตครูเกินไปทำให้มาตรฐานการคัดเลือกครูอยู่ในระดับต่ำ ครูเงินเดือนน้อย ไม่สามารถซื้อหาตำราใหม่ ๆ มาศึกษา ทำให้ครูมีความรู้เก่า ๆ ครูดังกล่าวนี้มีอยู่ประมาณ 1 ใน 3 ของครูทั้งหมด

2. การขาดแคลนครู มีโรงเรียนเป็นจำนวนมากโดยเฉพาะในชนบทที่ทุรกันดาร มีครูเพียงคนเดียว แต่ต้องสอนหลาย ๆ ชั้น ทำให้การศึกษาหย่อนสมรรถภาพ อ่านหนังสือไม่ออก แม้จะจบประณปีที่ 4 แล้วก็ตาม¹

นอกจากปัญหาดังกล่าวแล้ว แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2520 ก็มุ่งชัดที่จะเพิ่มโรงเรียนมัธยมขึ้นปีละ 100 โรงเรียน เพื่อรับนักเรียนเพิ่มขึ้นให้ได้ปีละ 11 เปอร์เซ็นต์ และจะเพิ่มนักเรียนประถมศึกษาชั้นอีกปีละ 6 เปอร์เซ็นต์ ของนักเรียนประถมศึกษาทั้งหมด 7 ล้านคน² เมื่อพิจารณาตัวเลขตามเป้าหมายของแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2520 แล้วจะเห็นว่า นักเรียนระดับประถมศึกษาจะเพิ่มขึ้นถึงปีละ 4 แสนคน นั่นก็แสดงว่า จะต้องเพิ่มครูอีกประมาณปีละ 1 หมื่นคน และจะทวีจำนวนขึ้นเรื่อย ๆ ทุก ๆ ปี เป็นปัญหาค้นหาการจัดการศึกษาที่จำเป็นยิ่งที่จะต้องหาทางแก้ปัญหาโดยเร่งด่วน มิฉะนั้นจะทำให้เป็นปัญหาพอกพูนที่ยากที่จะแก้ได้ในอนาคต

---

¹สุพัตรา สุภาพ, ปัญหาสังคม พิมพ์ครั้งที่ 3. (กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2521), หน้า 193-194.

²วิญญู สาร, "ปัญหาของโรงเรียนราษฎร์", วารสารนักบริหาร (ธันวาคม 2521) : 38.

ปัญหาการจัดการศึกษาต่าง ๆ อันเป็นต้นเหตุให้การจัดการศึกษาไม่ได้รับผลดีเท่าที่ควรนั้น พอสรุปได้เป็นประเด็นใหญ่ ๆ ก็คือ

1. ปัญหาด้านหลักสูตรและการสอน
2. ปัญหาที่เกิดจากครูผู้สอน
3. ปัญหามาตรฐานการดำเนินงานภายในโรงเรียน
4. ปัญหาด้านการบริหารโรงเรียน

การแก้ปัญหามานานโดย เฉพาะในระดับประถมศึกษาให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้นนั้น จำเป็นต้องพิจารณาจากสาเหตุแล้วแก้ปัญหาตามสาเหตุเหล่านั้น ในที่นี้สาเหตุที่ทำให้การจัดการศึกษาไม่ได้อผลดีเท่าที่ควรก็คือ ปัญหาดังกล่าวข้างต้น การแก้ปัญหาก็ต้องดำเนินการพัฒนาหลักสูตรและการสอน พัฒนาครู ส่งเสริมและควบคุมมาตรฐานการศึกษา ตลอดจนปรับปรุงวิธีการบริหารการศึกษาของสถานศึกษา วิธีการเหล่านี้สอดคล้องกับจุดหมายของการนิเทศการศึกษา ซึ่งหน่วยศึกษานิเทศกรรมสามัญศึกษาได้ระบุไว้เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติการนิเทศการศึกษา ดังนั้นจึงอาจจะกล่าวได้ว่า การนิเทศการศึกษาเป็นวิธีการหนึ่งที่จะช่วยแก้ปัญหามานานได้ เพื่อให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพสูงขึ้นได้

จุดหมายของการนิเทศการศึกษาของหน่วยศึกษานิเทศกรรมสามัญศึกษา ซึ่งปรากฏตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยศึกษานิเทศกรรมสามัญศึกษา พ.ศ. 2519 ได้ระบุไว้ดังนี้

1. เพื่อช่วยให้ครูดำเนินการสอนตามหลักสูตร และให้ได้ผลตามความมุ่งหมายที่กำหนดไว้ในหลักสูตร
2. เพื่อให้ครูได้ตระหนักถึงปัญหาเกี่ยวกับการเรียนการสอน และการจัดการศึกษา ทั้งให้สามารถแก้ปัญหาเหล่านั้นได้ เพื่อให้เกิดผลดีต่อการศึกษาของนักเรียน
3. เพื่อพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพสอดคล้องกับความต้องการและความจำเป็น
4. เพื่อรักษา พิจารณา ส่งเสริม ควบคุมคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาในทุกระดับ

5. เพื่อให้ความช่วยเหลือประสานงานในทางวิชาการแก่กรมเจ้าสังกัด กระทรวง และสถานศึกษา หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนงานขององค์การระหว่างประเทศ¹

เพื่อให้เห็นเด่นชัดยิ่งขึ้นว่า การนิเทศการศึกษาเป็นวิธีการแก้ปัญหาการศึกษาให้ มีประสิทธิภาพสูงขึ้นได้ จึงขอเสนอหน้าที่ของศึกษานิเทศก์ไว้ ๗ ที่นี้ด้วย พนม แก้วกำเนิด ได้กล่าวถึงหน้าที่ของศึกษานิเทศก์ไว้สั้น ๆ ว่า

ก. ช่วยเหลือโรงเรียน

ข. ส่งเสริมโรงเรียน

ค. ควบคุมโรงเรียน²

นอกจากนี้ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยศึกษานิเทศก์กรมสามัญศึกษา พ.ศ.2519 ได้ระบุหน้าที่ของศึกษานิเทศก์ ซึ่งประกอบด้วยศึกษานิเทศก์กรม ศึกษา นิเทศก์ เขต ศึกษา นิเทศก์จังหวัด ไว้ดังต่อไปนี้

1. นิเทศการสอนและการบริหารงานวิชาการ หรือเป็นที่ปรึกษาทางวิชาการ ในสถานศึกษาที่อยู่ในขอบเขตความรับผิดชอบ

2. ตรวจสอบและควบคุมสถานศึกษาในฐานะพนักงานเจ้าหน้าที่ตามที่กฎหมาย ระบุไว้

3. ศึกษา ทดลอง วิจัย ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนงานด้านวิชาการ ตลอดจนการบริหารการศึกษา

4. พิจารณาและพัฒนาหลักสูตร แบบเรียน หนังสือประกอบการเรียน แบบการ สอน หรือแนวการสอนให้สอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน

¹หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา, ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วย ศึกษานิเทศก์กรมสามัญศึกษา พ.ศ.2519 (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์การศาสนา, 2519), หน้า 3-4.

²พนม แก้วกำเนิด, "ความสำเร็จและความล้มเหลวของงานศึกษานิเทศก์," ใน ประมวลบทความการนิเทศการศึกษา 2520 (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์สินทวี, 2520), หน้า 66.

5. จัดทำคู่มือครู เอกสารวิชาการ และวัสดุอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน
6. ปรับปรุง ส่งเสริมคุณภาพของการเรียนการสอน และการบริหารการศึกษา โดยใช้นวัตกรรมทางการศึกษาต่าง ๆ
7. จัดประชุมอบรม สัมมนา ครูอาจารย์หรือผู้บริหารการศึกษา เพื่อส่งเสริมงานทางวิชาการ
8. ประเมินผลงานทางค่านิเทศการ
9. เสนอแนะและให้คำปรึกษาทางวิชาการแก่กรมสามัญศึกษา
10. งานอื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมาย¹

จากหน้าที่ของศึกษานิเทศก์ซึ่ง พนม แก้วกำเนิด ได้กล่าวไว้และตามที่ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการได้ระบุ จะเห็นว่ามีหน้าที่กว้างขวางครอบคลุมการปฏิบัติงานของโรงเรียน เป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงโรงเรียนในทุกด้าน ด้วยเหตุที่การนิเทศการศึกษาเป็นกระบวนการที่สลับซับซ้อนเกี่ยวข้องกับบุคคลหลายฝ่าย เป็นงานที่เกี่ยวข้องกับค่านิเทศการ วัสดุ กิจกรรมการเรียนการสอนหลายประเภท การจัดการนิเทศการศึกษาให้เป็นระบบระเบียบ จำเป็นยิ่งที่จะต้องคำนึงถึงการวางโครงการปฏิบัติการนิเทศการศึกษารอบคอบและรัดกุม กำหนดเครื่องมือหรือกิจกรรมในการปฏิบัติการนิเทศการศึกษารายละเอียดโครงการอย่างรัดกุม เหมาะสมกับงานในแต่ละประเภท เครื่องมือหรือกิจกรรมนิเทศการศึกษานี้ นพพงษ์ บุญจิตราคุลย์ กล่าวไว้ว่า "กิจกรรมต่าง ๆ เป็นหัวใจหรืองานหลักที่จะจัดให้มีขึ้นในการนิเทศการศึกษา งานนิเทศการศึกษาก็จะสำเร็จได้ก็ด้วยการจัดกิจกรรมขึ้นในการนิเทศให้เป็นระเบียบถูกต้องตามโปรแกรม"² ในทำนองเดียวกัน

¹หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา, ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยศึกษานิเทศก์กรมสามัญศึกษา พ.ศ.2519 (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์การศาสนา, 2519), หน้า 4-5.

²นพพงษ์ บุญจิตราคุลย์, "การนิเทศการศึกษา", เอกสารประกอบการเรียนวิชาหลักการนิเทศการศึกษา, 2521. (อัสสัมชัญ)

กวิน ไมเนอร์ (Gwynn J. Minor) ก็โต้กล่าวไว้ว่า "กิจกรรมสำหรับการนิเทศการศึกษา เช่น การเยี่ยมชั้นเรียน การสัมภาษณ์ การประชุม การประชุมปฏิบัติการ การวิจัย การสร้างศูนย์หลักสูตร ทัศนศึกษา ล้วนเป็นเครื่องมือช่วยเพิ่มพูนความสามารถให้แก่ครูประจำการอย่างมีประสิทธิภาพ¹

× จากเหตุผลข้างต้นจะเห็นได้ว่า ประเทศไทยกำลังประสบปัญหาการจัดการศึกษาหลายประการ และมีแนวโน้มว่าจะเพิ่มความยุ่งยากซับซ้อนยิ่งขึ้น การแก้ปัญหาการจัดการศึกษานั้นมีหลายวิธี แต่วิธีหนึ่งในการแก้ปัญหาการจัดการศึกษานั้นก็คือ การนิเทศการศึกษาและเพื่อให้การนิเทศการศึกษามีระบบระเบียบก็ต้องจัดการนิเทศอย่างมีโครงการ พร้อมทั้งมีกิจกรรมการนิเทศการศึกษาของโครงการเหล่านั้นตามลักษณะงานที่ปฏิบัติ จากคำกล่าวข้างต้นทั้ง นพพงษ์ บุญจิตราคุลย์ และ กวิน ไมเนอร์ (Gwynn J. Minor) ต่างก็มีความเห็นสอดคล้องกันว่า การนิเทศการศึกษาที่มีประสิทธิภาพคือ การนิเทศการศึกษาที่ใช้กิจกรรมการนิเทศที่ถูกต้อง เหมาะสม เมื่อพิจารณาโดยดั่งนี้แล้วจะเห็นว่า กิจกรรมการนิเทศการศึกษาเป็นองค์ประกอบอันสำคัญยิ่งของการนิเทศการศึกษา ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงเห็นว่า กิจกรรมการนิเทศการศึกษาซึ่งศึกษานิเทศก์นำมาใช้นั้นเป็นสิ่งที่น่าจะได้ศึกษา/ โดยเฉพาะศึกษานิเทศก์จังหวัด ซึ่งทำงานนิเทศการศึกษาในระดับประถมศึกษา ทั่วทั้งประเทศ ในแง่ของประเภทของกิจกรรมการนิเทศการศึกษาที่ศึกษานิเทศก์ปฏิบัติ ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคในการจัดกิจกรรมการนิเทศการศึกษา ทั้งนี้เพื่อจะได้นำผลที่ได้จากการศึกษาไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงการนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์จังหวัด อันเป็นศึกษานิเทศก์ส่วนใหญ่ของประเทศให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

¹ Gwynn J. Minor, Theory and Practice of Supervision

(New York, Toronto : Dodd, Mead & Company, 1974), p. 326.

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษากิจกรรมการนิเทศการศึกษาที่ศึกษานิเทศก์จังหวัดปฏิบัติ
2. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการจัดกิจกรรมการนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์จังหวัด

สมมุติฐานของการวิจัย

ศึกษานิเทศก์ที่มีระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งศึกษานิเทศก์แตกต่างกัน ปฏิบัติกิจกรรมการนิเทศการศึกษาแตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยนี้จะศึกษากิจกรรมการนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์จังหวัด โดยไม่คำนึงว่าศึกษานิเทศก์ที่ศึกษาจะดำรงตำแหน่งใด โดยศึกษาจากร้อยละ 60 ของ ศึกษานิเทศก์แต่ละจังหวัดทั่วประเทศ

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

เนื่องจากคำบางคำที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ อาจมีความแตกต่างไปจากคำที่ใช้กันโดยทั่วไป ผู้วิจัยจึงขอให้ความหมายคำบางคำที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ดังนี้

กิจกรรมการนิเทศการศึกษา หมายถึง กระบวนการปฏิบัติที่จัดขึ้นในโครงการนิเทศการศึกษา ในรูปแบบต่าง ๆ

ศึกษานิเทศก์จังหวัด หมายถึง ข้าราชการครูที่ดำรงตำแหน่งศึกษานิเทศก์กรมสามัญศึกษา ปฏิบัติงานในระดับจังหวัด มีหน้าที่นิเทศ ค้นคว้า วิจัย เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ คาดว่าจะได้รับประโยชน์ดังนี้

1. ทำให้ทราบถึงกิจกรรมการนิเทศการศึกษาที่ศึกษานิเทศก์จังหวัดใช้ในการปฏิบัติงาน
  2. จะได้แนวทางในการพัฒนาศึกษานิเทศก์จังหวัดในด้านการจัดกิจกรรมการนิเทศการศึกษา
  3. จะได้แนวทางในการเลือกใช้กิจกรรมการนิเทศการศึกษาให้เหมาะสม
  4. จะได้แนวทางในการปรับปรุงการนิเทศการศึกษาในประเทศไทย
- นอกจากนี้จะเป็นประโยชน์ในการศึกษาค้นคว้าวิจัยในโอกาสต่อไป

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับกิจกรรมการนิเทศการศึกษาของ เบน เอ็ม แฮริส (Ben M. Harris) และบุคคลอื่น ๆ ทั้งส่วนที่เป็นกิจกรรมที่ศึกษานิเทศก์จัดเอง และส่วนที่หน่วยงานอื่นเป็นผู้จัด
2. สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับลักษณะของกิจกรรมการนิเทศการศึกษาชั้น 1 ชุด โดยมีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) แบบตรวจสอบ (Check list) และแบบปลายเปิด (Opne - end)
3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นขอคำปรึกษาจากอาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัยเพื่อปรับปรุงให้เป็นแบบสอบถามที่ดียิ่งขึ้น
4. ทำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปขอคำปรึกษาจากผู้ทรงคุณวุฒิและทดลองใช้กับศึกษานิเทศก์จังหวัด เพื่อปรับปรุงแบบสอบถามอีกครั้งหนึ่ง และหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability)
5. นำแบบสอบถามที่ไปทดลองและขอความคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิแล้ว นำมาปรับปรุงร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษาอีกครั้งหนึ่ง เพื่อให้ได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์

6. นำแบบสอบถามที่แก้ไขแล้วใช้กับกลุ่มตัวอย่างประชากร
7. กลุ่มตัวอย่างประชากรได้แก่ ร้อยละ 60 ของศึกษานิเทศก์จังหวัดทุกจังหวัดทั่วประเทศ รวมจำนวนตัวอย่างประชากรทั้งสิ้น 482 คน สุ่มตัวอย่างประชากรแต่ละจังหวัดโดยวิธีสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling),
8. การส่งแบบสอบถามและการเก็บรวบรวมข้อมูล ส่งแบบสอบถามและเก็บรวบรวมโดยใช้บริการทางไปรษณีย์
9. การวิเคราะห์ข้อมูล แยกวิเคราะห์เป็นตอน ๆ ดังนี้
  - ข้อมูลส่วนตัวที่แสดงสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เสนอเป็นตารางจำนวนและหาค่าร้อยละ (Percentage) พร้อมบรรยายประกอบตาราง
  - ข้อมูลเกี่ยวกับกิจกรรมการนิเทศการศึกษาที่ศึกษานิเทศก์ปฏิบัติ เสนอเป็นตารางหาค่าเฉลี่ยมีซิมิลเลขคณิต ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ส่วนการเปรียบเทียบความแตกต่างของการปฏิบัติกิจกรรมการนิเทศการศึกษาตามความคิดเห็นของศึกษานิเทศก์จังหวัดที่มีระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งศึกษานิเทศก์ต่างกัน ทดสอบนัยสำคัญ โดยใช้ค่าที (t-test)
  - ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคการปฏิบัติกิจกรรมการนิเทศการศึกษาในส่วนที่เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) เสนอเป็นตารางหาค่าเฉลี่ยมีซิมิลเลขคณิต ($\bar{X}$) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และส่วนที่เป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิด (Open-end) เสนอเป็นลำดับความถี่ของความคิดเห็น

ลำดับชั้นในการ เสนอข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้จัดลำดับชั้นของการเสนอข้อมูลเป็น 5 บทคือ
 บทที่ 1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา วัตถุประสงค์ของการวิจัย
 สมมุติฐานของการวิจัย ขอบเขตของการวิจัย คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย ประโยชน์
 ที่ได้รับจากการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย ลำดับชั้นในการเสนอข้อมูล

- บทที่ 2 รายงานหรือเอกสารการวิจัยที่เกี่ยวข้อง
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัยและรวบรวมข้อมูล
บทที่ 4 ผลการวิจัย
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายและข้อเสนอแนะ
ส่วนสุดท้ายเป็นบรรณานุกรมและภาคผนวก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย